

Vergaderjaar 2021–2022

32 698

Hoogwaterbeschermingsprogramma

Nr. 62

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 oktober 2021

In de afgelopen tijd is uw Kamer door het Kabinet regelmatig geïnformeerd over de ramp medio juli j.l. die is veroorzaakt door extreme neerslag. Deze neerslag leidde tot ernstige wateroverlast in Zuid-Limburg en hoogwatersituaties in de Maas. Via deze brief wordt u geïnformeerd over één van de vervolgacties: het besluit om samen met de betrokken partijen de Beleidstafel Wateroverlast en Hoogwater in te richten. Mijn voorganger heeft het voornemen aangekondigd om met betrokken partijen een beleidstafel in te willen richten, naar voorbeeld van de beleidstafel droogte. De beleidstafel evalueert en beziet wat de gebeurtenissen betekenen voor het beleid¹. In de zomerperiode is gewerkt aan de vormgeving en invulling van de beleidstafel met alle betrokken partijen inclusief een gezamenlijk beeld van de vraagstukken die de beleidstafel moet gaan oppakken. Op 6 oktober j.l. hebben de leden van de Stuurgroep Water de invulling en vormgeving van de beleidstafel bekrachtigd.

Aanleiding

In juli 2021 zijn grote delen van Limburg getroffen door hevige neerslag met overstromingen tot gevolg. De afvoer van de Maas steeg in snel tempo naar een nieuw record, dat zelfs in het gebruikelijke hoogwaterseizoen in de winter niet eerder gezien was. De gebeurtenissen zijn zeer ingrijpend geweest voor de betrokkenen. Zowel de materiële als emotionele schade van deze ramp is groot.

Recente rapporten van IPCC en een groep van (internationale) wetenschappers, waaronder experts van het KNMI, geven aan dat de kans op extreme gebeurtenissen met een omvang en effect zoals in juli weliswaar klein is, maar ook in Nederland groter wordt als gevolg van de klimaatverandering. Ook is de materiële en immateriële schade bij een dergelijke ramp groot. De inzet op maatregelen voor klimaatadaptatie en watervei-

¹ Zie Aanhangsel van de Handelingen II 2020/21, nr. 3651

ligheid blijft daarmee onverminderd nodig en zal gericht geïntensiveerd moeten worden om gesteld te staan voor klimaatverandering.

Beleidsstafel Wateroverlast en Hoogwater

Het doel van de beleidsstafel is om te leren van de opgetreden situatie in Limburg en om, ook op andere plekken in Nederland, nu en in de toekomst, beter gesteld te staan voor de gevolgen van een periode van extreme neerslag die naar verwachting steeds vaker voor gaat komen. De beleidsstafel is nadrukkelijk een tijdelijk gremium om mogelijke verbeteringen te identificeren.

De beleidsstafel bestaat uit bestuurlijke vertegenwoordigers van het waterschap Limburg, de provincie Limburg, de gemeente Valkenburg, de Unie van Waterschappen, het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de Veiligheidsregio, de Deltacommissaris en het Rijk. Deze partijen hebben op nationaal en regionaal niveau een rol en verantwoordelijkheid voor watersystemen en de ruimtelijke inrichting.

De thema's en vraagstukken die bij de Beleidsstafel Wateroverlast en Hoogwater aan de orde moeten komen zijn geïnventariseerd en onderverdeeld in diverse werksporen. Deze werksporen gaan onder andere in op:

- Wat voor lessen getrokken kunnen worden over de werking van het regionale watersysteem, de aansluiting op het hoofdwatersysteem en klimaatadaptatie uit de specifieke situatie die in Limburg is ontstaan;
- Wat een dergelijke neerslagsituatie in andere delen van Nederland tot gevolg zou hebben, met aandacht voor o.a. ruimtelijke inrichting en landgebruik;
- Hoe het beleid van klimaatadaptatie functioneert en mogelijk kan worden aangescherpt;
- Hoe het hoofdwatersysteem heeft gefunctioneerd, in samenhang met waterveiligheid;
- Relevante grensoverschrijdende kennisvragen en de invulling van internationale samenwerking;
- en wat er gedaan kan worden om bewoners en overheid beter bewust te maken van de mogelijke risico's en gevolgen van dergelijke gebeurtenissen.

Het kabinet heeft besloten de Wet tegemoetkoming schade van toepassing te verklaren². Deze valt buiten de scope van de beleidsstafel. Dit geldt ook voor de crisisbeheersing, nazorg en de evaluatie van de crisisaanpak, maar deze zullen nauwlettend gevolgd worden. Zo nodig worden conclusies uit deze evaluaties in de beleidsstafel betrokken. Ook zullen lessen uit buitenlandse evaluaties betrokken worden en de adviezen en aanbevelingen van de beleidsstafel ook in internationale context worden gezien.

De betrokken partijen geven aan dat de beleidsstafel praktische maatregelen moet opleveren voor de korte termijn. De beleidsstafel streeft er daarom naar binnen enkele maanden zicht te krijgen op de maatregelen met de meeste urgentie. Over een jaar wordt een eindrapportage opgeleverd. De beleidsstafel maakt zoveel mogelijk gebruik van bestaande trajecten en structuren. Ook ontstaat gaandeweg het komende jaar meer zicht op uitkomsten van de diverse opgestarte evaluaties, die waar relevant zullen worden betrokken bij de beleidsstafel. De beleidsstafel doet voorstellen voor maatregelen. De besluitvorming over de financiering daarvan zal separaat gevonden moeten worden.

² Zie Kamerstuk 32 698, nr. 60 over de voortgang afhandeling waterschade in Limburg en Brabant

De gevonden verbeteringen c.q. versnellingen worden vertaald in adviezen aan de Stuurgroep Water. Deze adviezen moeten dusdanig concreet zijn qua inhoud, aanpak en doorlooptijd dat deze na vaststelling belegd kunnen worden bij bestaande organisaties. Na een jaar zal de beleidstafel opgeheven worden.

Vervolg

De komende periode worden de geïnventariseerde vraagstukken binnen de werksporen verder uitgewerkt en aangescherpt. De eerste resultaten verwacht ik in een tussenrapportage begin 2022 met u te kunnen delen.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
B. Visser